



„ADDIG IS MÍG NAGY LESZEK”

**Szolnok Városi Óvodák
Pedagógiai Programja- Szivárvány
Tagintézmény programrésze**

Készült 2010.

Felülvizsgálat utáni érvénybe lépés ideje: 2011. 09. 01.

Felülvizsgálat utáni érvénybe lépés ideje: 2013. 09. 01.

Felülvizsgálat utáni érvénybe lépés ideje: 2017. 09. 01.

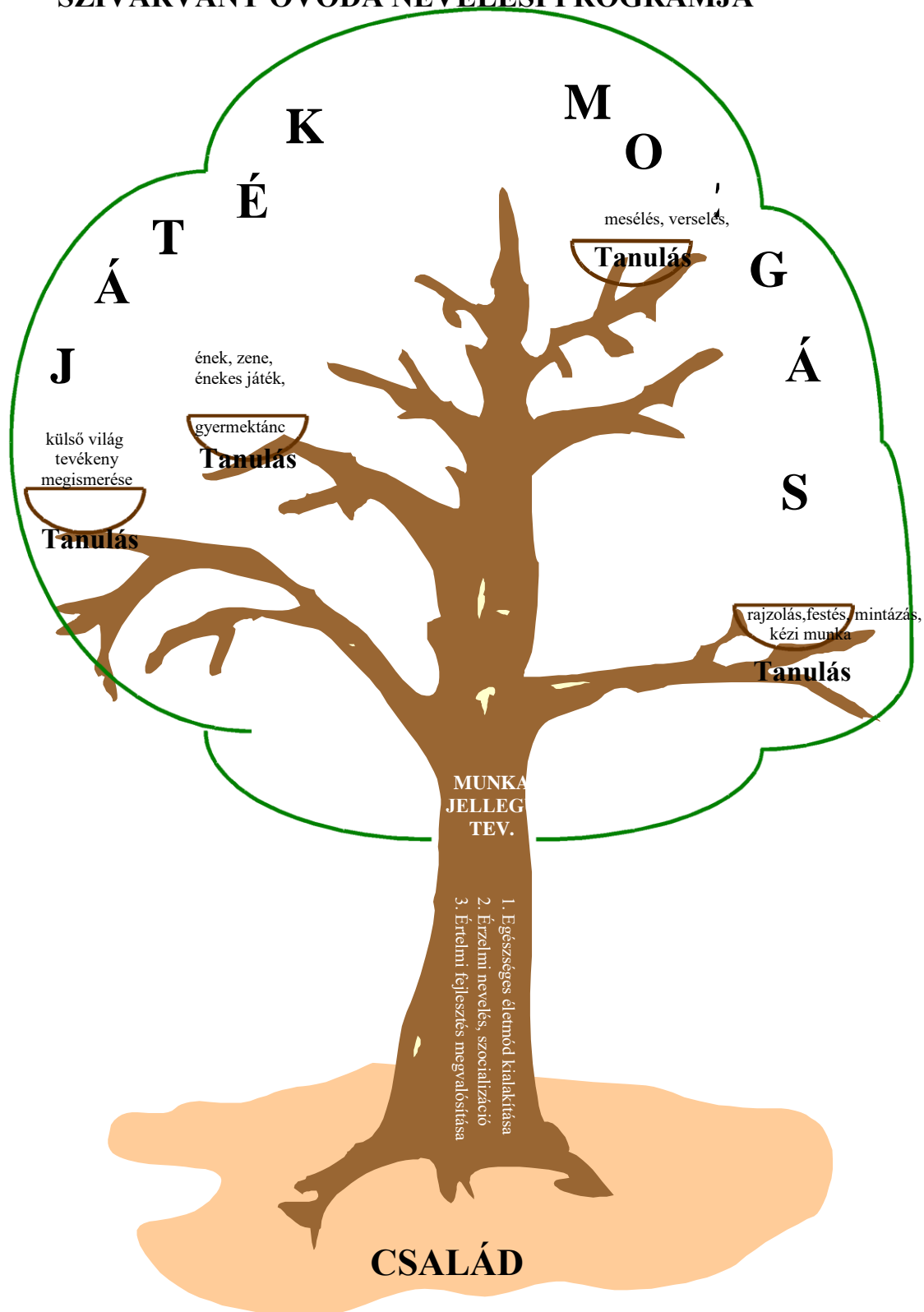
Felülvizsgálat utáni érvénybe lépés ideje: 2018. 09. 01.

Felülvizsgálat utáni érvénybe lépés ideje: 2021. 09. 01.

1	Helyzetelemzés	3
1.1	Óvodánk bemutatása	3
1.2	Humán erőforrásaink	3
1.3	Óvodánk tárgyi feltételei	4
2	Intézményünk érték és célrendszere	4
2.1	Értékazonosság és az előnyös különbség az óvodai csoportokban	4
2.2	Vonatkozó alapelveink	5
2.3	Nevelésünk célja	5
2.4	Küldetésnyilatkozatunk	5
3	A „Mi” óvodásaink – gyermekkép	7
4	A „Mi” óvodánk – óvodakép	7
5	Az óvodai élet megszervezésének elvei	7
5.1	Személyi feltételek a Szivárvány Óvodában	7
5.2	Tárgyi feltételek a Szivárvány Óvodában	8
5.3	Az óvodai élet megszervezése	8
5.4	Sajátos pedagógiai feltételrendszer	11
6	A megvalósítás megkülönböztető kritériumai	11
6.1	Az érzelmi nevelés, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	11
6.2	Az egészséges életmódra nevelés	13
6.3	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	13
6.4	Játék, élményen alapuló tanulásszervezés	14
7	Óvodai tevékenységi formák és feladatok	14
7.1	Játék	14
7.2	Verselés, mesélés	20
7.3	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	21
7.4	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, képalakítás	21
7.5	Mozgás	22
7.6	Külső világ tevékeny megismerése	27
7.7	Munka jellegű tevékenységek	28
7.8	Tevékenységekben megvalósuló tanulás	29
7.9	Tehetséggondozás	30
8	A gyermekek fejlődésének nyomon követése, megfigyelések, mérések	32
9	Hagyományok, ünnepek	32
10	Dokumentáció	34
11	Óvodánk kapcsolatrendszere	35
11.2	Az óvoda kapcsolata külső intézményekkel	36

„Addig is míg nagy leszek”

SZIVÁRVÁNY ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA



1 Helyzetelemzés

1.1 Óvodánk bemutatása

Óvodánk Jász- Nagykun Szolnok Megye székhelyén, Szolnokon, egy különálló városrészben, a Széchenyi lakótelepen helyezkedik el, Szolnok Városi Óvodák tagóvodájaként.

Óvodánk 1979-ben, a Nemzetközi Gyermekévben épült.

A lakótelep építészeti szempontból sablonos, tíz és négyemeletes betonházak összessége, ahol kb. a város egynegyede él. A lakótelep ridegségét ellensúlyozza a gyermekek számára könnyen elérhető, szép természeti környezet (Zagyva folyó, rét, kiserdő).

Óvodánk hét csoportos, 167 gyermek befogadására alkalmas, amelyben homogén életkorú gyermekcsoportokkal biztosítjuk a szülők választási lehetőségét.

1.2 Humán erőforrásaink

A nevelőmunkát az óvoda teljes nyitva tartása alatt óvodapedagógus látja el. Minden csoportunkban, heti váltásban két óvodapedagógus és egy dajka gondoskodik a gyermekek neveléséről.

Az óvodánkban dolgozó valamennyi felnőttel szemben elvárjuk, hogy barátságos, megengedő – mégis következetes, együtt érző, igényes legyen. Modellértékű magatartásunkkal segítjük a nyugodt légkör megteremtését.

Óvodapedagógus	A pedagógusok száma összesen:	10 fő
	Óvodapedagógusok végzettsége: főiskolai szintű	9 fő
	Kiegészítő szakmai végzettségek:	
	- speciális torna	1 fő
	- Gyakorlatvezető és mentorpedagógus	1 fő
	Szakvizsgázott pedagógusok száma:	3 fő
	Pedagógiai asszisztens:	1,5 fő
Technikai dolgozók	Dajkák száma összesen:	5 fő
	Végzettség:	
	Dajka végzettségű:	5 fő
	Konyhai segítő:	1 fő
	Karbantartó, udvaros	1 fő

1.3 Óvodánk tárgyi feltételei

Helyiségek	Mennyiség	Minősítés
Csoportszoba	7db	funkciónak megfelelnek, tiszták, kényelmesek
Mozgásos sarok	6db	funkciónak megfelelnek, tiszták,
Gyereköltöző	7db	funkciónak megfelelő
Gyerekosztó	7db	funkciónak megfelelnek, tiszták
Nevelői szoba	1db	funkciónak megfelel, beszélgetésre alkalmas
Felnőtt öltöző	1db	biztonságos, funkciónak megfelelő
Felnőtt mosdó	2db	funkciónak megfelelő
Folyosó	1db	funkciónak megfelelő
Konyha	1db	melegítő funkciójának megfelelő, kényelmes, tiszta
Óvodavezetői szoba	1db	esztétikus, beszélgetésre, vendégek fogadására alkalmas
Szertár	2db	funkciónak megfelelő
Irattár	1db	funkciónak megfelelő
Elkülönítő (egyéni fejlesztő szoba)	1db	funkciója szerint megfelelő
Raktár	1db	funkciónak megfelelő
Könyvtár		funkciónak megfelelő
„Manó szoba” tehetség fejlesztésre	1db	funkciónak megfelelő
Torna szoba	1db	funkciónak megfelelő
Udvar	3.154m ²	funkciónak megfelelő

2 Intézményünk érték és célrendszere

- Közös élményekre épülő közös tevékenységrendszer.
- Kiegyensúlyozott, rendezett, szeretetteljes derűs légkör, érzelmi biztonság.
- Szabad mozgás lehetőségének biztosítása az egész nap folyamán.
- A MOZGÁSKOTTA módszer felmenő rendszerben történő alkalmazása.

2.1. Értékazonosság és előnyös különbség az óvodai csoportokban

A Szolnok Városi Óvodák pedagógiai programjában meghatározott azonos értékrend alapján végezzük nevelő munkánkat.

Előnyös különbségeink:

- Személyiségfejlesztés a projektpedagógia módszerével.
- Mozgáskotta módszer
- Ovi-Olimpia – 5 próba

2.2. Vonatkozó alapelveink

- A 3-7 (8) éves korú gyermek emberi jogainak, méltóságának tiszteletben tartását az óvodai nevelés teljes eszközrendszerével biztosítjuk, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas óvodai nevelésben.
- A gyermek igényeit figyelembe vevő óvónői attitűddel a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelést igénylő, és a tehetséges gyermekek nevelését segítjük.
- Az élményforrások nagyobb részét tudatosan tervezzük a szocializációs tervben és a projekt tervben az elemi ismeretek éves elosztásánál az élmény, mint meghatározó elem koordinálja azokat.
- Építünk a gyermekek nyitottságára, hozzásegítjük, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitás a keresztény kulturális értéket hordozzák, annak megbecsülésére nevelve.
- Az óvónő azonosulási minta, aki úgy közvetíti kultúránkat, hogy ez által az óvodás gyermek érzelmileg, szociálisan és értelmileg gazdagodik. Úgy vezesse el a gyermeket az iskola küszöbéig, hogy új feladatokra felkészült, alkalmas legyen. Eközben boldog gyermekkorát természetes módon megőrizhesse.
- Segítjük a gyermekeket a szociális érzékenységének fejlődésében én tudatának alakulásában teret engedve én érvényesítési törekvésének a jó közérzetet biztosító együttélés szabályainak keretei között.
- Óvodánkban a játékos tevékenységek a gyermek aktív közreműködésével színes és gazdag tevékenységrendszerben valósulnak meg.
- Valamennyi gyermek számára biztosított a mindennapi mozgás lehetősége szervezett vagy szabad formában egyéni szükségleteiket figyelembe véve.

2.3. Nevelésünk célja

Családi nevelésre alapozó, szeretetteljes, élményre épülő, tevékeny óvodai légkörben, a gyermek adott fejlettségéből kiindulva, a teljes gyermeki személyiség fejlesztése, a játék középpontba helyezésével.

Olyan gyermek nevelése, aki szeret mozogni, fejlett testi képességekkel, fizikai erőnléttel rendelkezik. A mozgás által fegyelmeztette, kitartóvá edzetté válik.

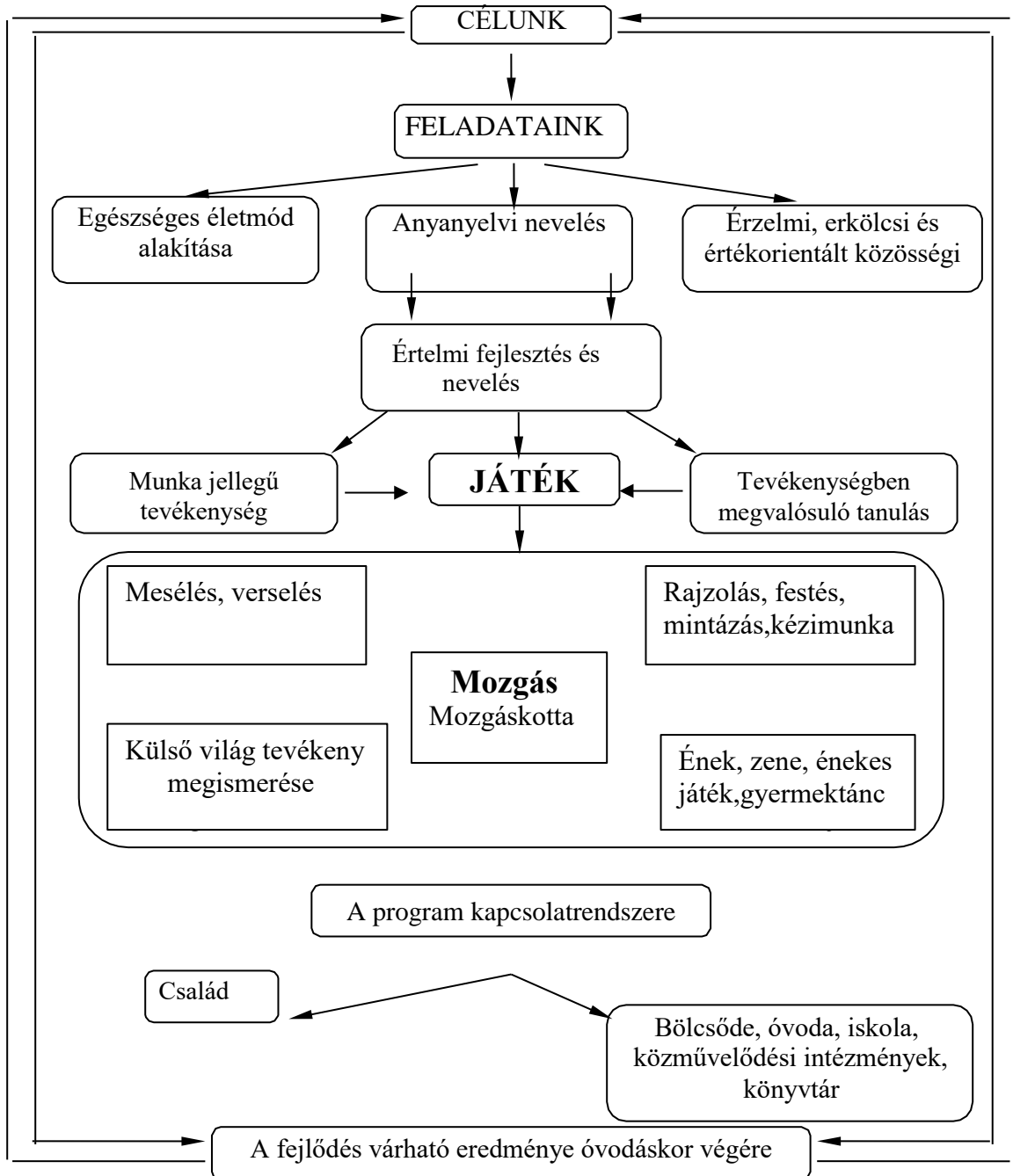
2.4. Küldetésnyilatkozatunk

„A GYERMEKEINK SZÁMÁRA A JÁTÉK, A MOZGÁS MAGA AZ ÉLET!”

Itt a Szivárvány Óvodában, mi óvó nénik és dajka nénik sokszínű, tapasztalatokban gazdag mindennapokkal várjuk óvodásainkat. Szeretetteljes légkörben, érzelmi támaszt nyújtva, emberi méltóságukat tiszteletben tartva neveljük a ránk bízott gyermekeket.

Valljuk, hogy mindezt csak a családdal együttműködve, őszinte partneri kapcsolatban valósíthatjuk meg.

ÓVODAI NEVELÉSÜNK RENDSZERÁBRÁJA



3 A „Mi” óvodásaink - gyermekkép

A mi óvodásaink játékos, egészséges, fejlett Én-tudattal rendelkező gyermekek. Pozitív emberi kapcsolatokat építenek; önmagukat, másokat képesek elfogadni, mindenféle előítélet nélkül. Óvodásaink környezetükben jól eligazodnak, természetet tisztelő, szerető gyermekek.

4 A „Mi” óvodánk - óvodakép

A mi óvodánkban békés, nyitott tevékeny gyermekközösségben játszhatnak, mozoghatnak a gyermekek.

A családi nevelést kiegészítve derűs, szeretetteljes játékos óvodai légkörben a képességek differenciált fejlesztése történik.

Nagy figyelmet fordítunk az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerével és a tárgyi környezet biztosításával a gyermeki személyiség kibontakoztatására és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátására.

Óvodai nevelésünkben tiszteletben tartjuk a nemzetiséghez tartozó gyermekek önazonosságát, és segítjük társadalmi integrálását.

Nálunk minden gyermek megtalálhatja azt a játékformát, ami fiús-lányos identitásának legmegfelelőbb.

A gyermek egészséges fejlődését a mozgásos eszközök állandó jelenlétével, az óvodapedagógus által kezdeményezett mozgásos játékokkal és heti 2 alkalommal történő mozgásos délelőtti megtartásával biztosítjuk.

5 Az óvodai élet megszervezésének elvei

5.1. Személyi feltételek a Szivárvány Óvodában

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára.

- Teljes személyiségével vesz részt a gyermekek nevelésében, a hatni tudás a legfontosabb személyiségvonása.
- A hivatása gyakorlásához szükséges szakmai ismereteket, jártasságokat és készségeket folyamatosan bővíti, képzzi magát.
- Nyitott kommunikációval, a szülőkkel partneri együttműködést alakít ki.
- Az óvodapedagógus a tevékenységét összehangolja az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak munkájával az óvodai nevelés eredményessége érdekében.

Óvodánkban biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztéséhez a speciálisan képzett szakember közreműködését.

5.2. Tárgyi feltételek a Szivárvány Óvodában

A környezet:

- Tiszta, esztétikus, balesetmentes gyermekbarát.
- A berendezési és használati tárgyak igazodnak az óvodások igényeihez, életkori sajátosságaihoz, és szükségleteik kielégítéséhez.
- Érzelmekben gazdag, derűs befogadó légkör.

Eszköz:

- Óvodánk rendelkezik a helyi nevelési gyakorlat megvalósítását feltételező **eszközrendszerrel.**

5.3. Az óvodai élet megszervezése

Csoportjaink közel homogén életkorú szervezésűek. A gyermek létszám változását figyelembe véve a heterogén életkorú csoportok szervezésére is nyitottak vagyunk.

Nevelési időkeret:

- Egészséges következetes szokásrend kialakítása a gyermek magabiztos önállósodása érdekében.
- Rugalmas napirend, a stabilitás megtartásával.
- Megfelelő szakemberek közreműködésével a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek segítése.

Napirend:

A csoportok életrendjének megszervezésénél maximálisan biztosítjuk a gyermek jogait, figyelembe vesszük állapotát, érdeklődését, szükségleteit, terhelhetőségét. Napirendünket a stabilitás és rugalmasság jellemzi. A stabil pontokat, a rendszerességet az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik. Napirendünkben a legtöbb időt a gyermek legfőbb tevékenysége, a játék és a mozgás kapja. A napi gondozási és egyéb teendők – munka, ismeret- és tapasztalatszerzés – a játék folyamatába beépülnek.

Napirend javaslat		
Időkeret	Tevékenység	J Á T É K - M O Z G Á S Egész nap folyamán biztosított tevékenység
6:00 – 7:00	Gyermekek fogadása összevont csoportban	
7:00 – 12:00	Komplex játéktevékenység: <input type="checkbox"/> Szabad játék – szabadon választott egyéb tevékenység <input type="checkbox"/> Kezdeményezett játék <input type="checkbox"/> Tapasztalat és ismeretszerzés játékos elemekkel - (prevenció, korrekció, tehetséggondozás) <input type="checkbox"/> Testápolás és munka jellegű tevékenységek <input type="checkbox"/> Folyamatos tízórai <input type="checkbox"/> Beszélgető kör <input type="checkbox"/> Helyes járás, helyes tartás <input type="checkbox"/> Mindennapi testmozgás– udvaron vagy csoportszobában <input type="checkbox"/> Játék, mozgás szabadon, séták, megfigyelések	
12:00 – 15:00	<input type="checkbox"/> Ebéd <input type="checkbox"/> Testápolási és munka jellegű tevékenységek <input type="checkbox"/> Mesélés, pihenés <input type="checkbox"/> Folyamatos ébredés	
15:00 – 17:30	<input type="checkbox"/> Testápolási teendők <input type="checkbox"/> Uzsonna – folyamatos - vagy alkalmanként közös uzsonna <input type="checkbox"/> Szabad játék, teremben, udvaron <input type="checkbox"/> Játékban történő fejlesztés <input type="checkbox"/> Hazabocsájtás	

„Varázsceruza” csoport speciális napirend javaslata

Cél:

A 6-7 éves korú óvodában maradó gyermekeink számára, olyan nevelési hatásokat biztosítani **amely** a tanuláshoz elengedhetetlenül szükséges képességekben eltérő fejlettséget mutató területekre intenzív **fejlesztő hatást gyakorol.**

Napirend javaslat – Varázsceruza nagycsoport		
Időkeret	Tevékenységek	Egész nap folyamán biztosított tevékenység J Á T É K - M O Z G Á S
6:00 – 7:00	Gyermekek fogadása, játék az ügyeletes csoportban	
7:00 - 7:30	Gyülekezés Napindítás percek a pihe-puha kuckóban – érzelmi ráhangolódás - beszélgetés	
8:00 – 9:00	Folyamatos tízórai, testápolási teendők	
7:30 – 10:00	Játék, szabadon választott tevékenység Játékba integrált tanulás Kötött szervezeti formában tervezett, szervezett, irányított tevékenység (5’-35’) Csoportszobán kívüli mozgásos tevékenység Csoportközi tevékenységek Helyes járás, helyes tartás Játék elrakás	
10:00 – 10:45	Társadalmi viselkedés témakörei Anyanyelvi készségfejlesztés Naplezárás	
10:45 – 12: 15	Mozgás, levegőzés, séta, játék a szabadban Készülődés a közös étkezéshez, testápolási teendők,	
12:15 – 13:00	ebéd	
13:00 – 14:30	Fogmosás, készülődés a pihenéshez, teremrendezés Mesehallgatás, igény szerint alvás, pihenés, csendes tevékenység	

14:30 – 16:30	Folyamatos – alkalmankénti közös – uzsonna Játék, közös tevékenykedés Lehetőség szerint levegőzés, mozgás Gyermekek hazabocsájtása	
16:30 – 17:30	Játék az ügyeletes csoportban Gyermekek hazabocsájtása	

Hetirend

A hetirendben visszatérő stabil - rendszerességet, szokásokat alapozó - tevékenységek, játékból fakadóan játékosan jelennek meg. Az óvodapedagógusnak lehetősége van a rugalmasságra. A hetirendben biztosítjuk a mozgás – mindennapi testmozgás, rendszerességét, szervezett formában. Novembertől folyamatosan vezetjük be a heti egy alkalommal történő szervezett mozgást. (A szervezett tevékenységet kiválthatja egy kirándulás vagy sportnap, évszak szerint rugalmasan kezelve.) A művészeti tevékenységek egyéni- és mikro csoportos formában, szervezeten és az egész nap folyamán a gyermekek rendelkezésére állnak. A külső világ tevékeny megismerését kezdeményezett, szervezett mikro csoportos és csoportos formában, a gyermek érdeklődését, terhelhetőségét figyelembe véve, élményközpontú tevékenykedtetésre építve, játékosan valósítjuk meg.

5.4. Sajátos pedagógiai feltételrendszer

A mindennapi változatos mozgástevékenység biztosítása, a gyermek testi-lelki- értelmi képességeinek sokoldalú fejlesztése érdekében.

- Csoportszobáinkban és a hozzá tartozó mozgásos sarokban a mozgásfejlesztő eszközök folyamatosan a gyermek rendelkezésére állnak.
- Heti egy alkalommal szervezett mozgásfejlesztés történik. A kötelező testnevelés foglalkozás a Mozgáskotta módszerével és sajátos eszközkészletének használatával egészül ki.
- A mindennapi testmozgás, ha az időjárás engedi a szabadban, valósul meg. Rossz idő esetén a csoportszobában, illetve a tornaszobában.

6 A megvalósítás megkülönböztető kritériumai

6.1. Az érzelmi az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Cél:

Érzelmekben gazdag, fejlett Én-tudattal rendelkező, közösség szabályait elfogadó, másságot toleráló gyermek nevelés.

Feladat:

Közös élményekre épülő felnőtt- gyermek, gyermek-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása.

- Segíteni a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását, és teret adni önkifejező törekvéseinek.
- Énkép, önismeret fejlesztése, a gyermek megnyilvánulásaira és teljesítményére adott pozitív megerősítés által.
- A felnőtt modell értékű kommunikációjával, bánásmódjával és viselkedésével elősegíteni a társadalmi és természeti környezethez való pozitív érzelmi és erkölcsi az értékorientált közösségi viszony kialakulását.
- Lehetőségeket biztosítani a gyermek társas szükségleteinek kielégítésére, mellyel önmaguk és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére és a másság elfogadására nevelünk.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakításával, a környezettudatos magatartást megalapozni.
- Építeni a gyermek természetes kíváncsiságára és megismerési vágyára, ezáltal megismeri szűkebb és tágabb környezetét, és kialakul a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint együttműködni az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültségű szakemberekkel.

A szocializációs időszak feltételeinek megteremtése:

- OVI KUKUCSKA a leendő óvodásoknak és szüleinek
- Összevont nyári szülői értekezlet
- Családlátogatás
- Személyes elbeszélgetés, azon szülő számára, aki a családlátogatás lehetőségével nem élt.
- 3-4 évesek befogadására a csoportban dolgozó felnőttek 2 héten át egész nap dolgoznak.
- Csoportbáb fogadja a gyerekeket.
- Első napi ajándékkal kedveskedünk a gyermekeknek, ami kapcsolódik a csoportbábhöz.
- Név- és születésnap megünneplése. Csoportajándékkal kedveskedünk az ünnepeltnek.
- A csoportbábnak is megünnepeljük a név- és születésnapját.
- Két hétnél hosszabb hiányzás esetén meglátogatjuk a csoporttársunkat, ajándékot viszünk, amit közösen készítettünk neki.
- Napindítás: halk zene, mécses gyújtás, személyes kontaktus a gyermekkel a pihe- puha kuckóban.
- Elalváskor: altatódal, mesélés, nyugodt körülmények.
- Ébredéskor: halk, folyamatos ébresztés.

- „Megérkeztem tábla”, köszönés.
- „Kincsesláda” az otthonról hozott alvókáknak.
- Szülős „befogadás”.
- Fiús-lányos élmények, játékok tervezése a szocializációs tervben.
- A délelőttöt lezáró „beszélgetőkör”. (Tervezett témákkal.)
- A mobil bútorokkal elegendő játéktér biztosítása.

6.2. Az egészséges életmódra nevelés

Cél:

Egészségvédő, egészségnevelő tevékenység biztosítása, az óvodás gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése, az egészséges életvitel iránti igény megalapozása.

Feladat:

- A gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása.
 - Esztétikus, gyermekméretű, mobil bútorok
 - Mosolygós, ápolt, igényes megjelenésű felnőttek
 - Saját tisztálkodási eszközök
 - Minden csoportszobában a folyadék pótlás biztosítására gyermekmagasságban elhelyezett kancsó és pohár, rendelkezésre áll
- A gyermek gondozása, szükségleteinek kielégítése, egészségvédő szokásainak kialakítása.
 - Játék – mozgás – pihenés – étkezések – levegőzés időbeni egyensúlya, a gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
 - A harmonikus, összerendezett mozgás, gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése.
 - Egységes, következetes szokásrend kialakítása az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só –és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, zöldségek és gyümölcsök ill. tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés területén a gyermek magabiztossága, önállósodása érdekében
 - A gyermekek az elsajátított higiéniai szokásokat, rendszeresen helyes sorrendben végzik
 - Egyéni igényeknek megfelelő segítségnyújtás az öltözködés, tisztálkodás, étkezés terén
 - A környezettudatos magatartás megalapozása a környezetünk védelméhez, megóvásához kapcsolódó szokások alakításával.

6.3. Az anyanyelv, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása –beszélő környezettel, helyes mintaadással és közvetítéssel az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van, közvetíti anyanyelvünk értékeit.

Feladat:

- Játékos, tevékeny légkörben beszédhelyzetek állandó és folyamatos biztosításával a beszédképesség megalapozása.
- A pedagógus a játékban tudatosan jelen van, szükség és igény szerint együtt játszik a gyermekekkel, ezzel feltételt teremt, támogat, ösztönöz.
- A tapasztalatok és ismeretek utánzásra épülő játékban történő feldolgozása, ami fejleszti a gyermek kreativitását, értelmi képességeit és kommunikációját.
- Kérdésekre épülő párbeszéddel, helyes mintaadással beszélő környezet létrehozása, a gyermek beszédkedvének növelése érdekében.
- Az 5-6-7 éves korú gyermekek esetében a napirendbe ágyazottan a fonéma hallás fejlesztése.

6.4. Játék, élményen alapuló tanulásszervezés

Cél:

A gyermeki kíváncsiságra, érdeklődésre alapozva, változatos tevékenységek tapasztalatszerzési lehetőségek megteremtésével, kreatív gyermek nevelése.

Feladat:

- élményszerzés, élménynyújtás;
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök;
- párhuzamosan futó tevékenységek;
- rugalmas, folyamatos napirend;
- mozgásigény kielégítése;
- játéksituációk teremtése anyanyelvi fejlesztés érdekében;
- hátrányos helyzetű, valamint kiemelkedő képességű gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása;
- csoportbáb aktív részvétele a játékban.

7 Óvodai tevékenységi formák és feladatok

7.1. Játék

A gyermek játékát kétféle formában tartjuk nevelésünk eredményessége céljából fontosnak:

szabad játék

kezdeményezett játék

A külön értelmezett játéktevékenységeket egységesen kezeljük, a rugalmasság elvét alkalmazva. A komplexitást emeljük ki, mivel óvodánkban a gyermek egész napi tevékenységét átszövi a játék és a mozgás.

Szabad játék

Cél:

A gyermeki önmegvalósítás támogatása, élmények kijátszása.

Feladat:

- Élményszerzési lehetőségeket biztosítása
- Utánozható magatartás és viselkedés minták nyújtása
- Játékszokások feltételeinek megteremtése
- Játéskörnyezet biztosítása
- Nyugodt légkör
- Inspiráció, alakítható, beépíthető játékhely
- Rugalmas, folyamatos, elegendő játékidő
- Élményből fakadó eszköz kínálat

Kezdeményezett játék:

Cél:

Egyéni képességek fejlesztése játéktevékenység közben.

Feladat:

- Pedagógiai célnak megfelelő játékok tervezése.
- A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása.
- Érdeklődés fenntartása, folyamatos motiválás.
- Változatos gyakorlási játéklehetőségek biztosítása.
- Mintaadás.
- Problémahelyzetek generálása megfelelő óvónői kérdésekkel.

A JÓ JÁTÉK FELTÉTELEI	ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI
<p><u>A gyermek szabad játék választása</u> Óvodánkban a gyermeknek módjában áll nézelődni, válogatni, töprengeni, végül a számára éppen legvonzóbb játéktevékenységbe belefogni. A gyermek az óvodába érkezéstől a hazaindulásig minden szabad idejében maga dönthet arról, hogy mit és hol kíván játszani.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Biztonságot nyújtó légkör megteremtése: <ul style="list-style-type: none"> - a szabad döntés biztosítása a gyermek számára - gyermeki ötletek megvalósulásának biztosítása - személyes, jó kapcsolat óvónő-gyermek között - személyi és tárgyi állandóság biztosítása <input type="checkbox"/> Mobilizálható bútorokkal az aktuális játéktémához való hely biztosítása <input type="checkbox"/> Félkész játékeszközök biztosítása, gyarapítása <input type="checkbox"/> Közös élmény, tapasztalatszerzés biztosítása – tervezés! <input type="checkbox"/> Állandó napirendi pontok mellett, rugalmasság <input type="checkbox"/> Pihenő – és búvóhelyekkel a játékhoz szükséges intimitás megteremtése <input type="checkbox"/> Csoporthoz tartozó folyosórészen is, szabad mozgás, játék lehetőségének biztosítása
<p><u>A gyermek szabad társ választása.</u> Minden gyermek szabadon választhat társakat játékához. A szabad választás magában foglalja a „nem választást”, a félrehúzódot, az egyedüllét lehetőségét is.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Alapvető udvariassági szokások, kulturált elutasítási formulák megismertetése <input type="checkbox"/> Baráti és játszótársi kapcsolatok alakulásának segítése <input type="checkbox"/> Szabad döntési lehetőség biztosítása, gyermeki döntések tiszteletben tartása <input type="checkbox"/> Szükség, igény szerint együtt játszás a gyermekekkel
<p><u>A játékeszközök szabad birtoklása</u> Biztosítjuk az elmélyült, hosszan tartó játékot, a játék zavartalanságát. Ha egy vagy több gyermek játszik valamivel, amit egy újonnan jött társuk szeretne megkapni, a játzó(k) döntenek arról, hogy oda adják-e. Nálunk a gyermekek szívesen hozzák az óvodába a kedvenc játékukat, legkedvesebb kincseiket. A gyermekek között szabad egyezkedés tárgya, hogy az otthonról hozott eszközökkel mikor és ki játszhat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Félkész eszközök állandó helyének biztosítása, időnkénti felülvizsgálata, folyamatos pótlása <input type="checkbox"/> Játékfajtákhoz kapcsolódó játékeszközök biztosítása életkor, fejlettség, élmény figyelembe vételével <input type="checkbox"/> Mozgást fejlesztő eszközök játékban történő használatának elfogadása, segítése <input type="checkbox"/> Otthonról hozott kedvenc játékok elfogadása, velük való játék támogatása <input type="checkbox"/> Szabad döntés lehetőségének biztosítása <input type="checkbox"/> Nemek eltérő játékigényének figyelembevétele, eszközök biztosítása

A JÓ JÁTÉK FELTÉTELEI	ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI
<p><u>A csoportszobában való szabad rendezkedés és kreatív tárgyhasználat</u></p> <p>A gyermek játékszükségletének megfelelően alakítja közvetlen környezetét. A játékeszközök, bútorok variálhatóságával élményeit, fantáziáját, ötleteit kelti életre.</p>	<p><input type="checkbox"/> A csoportszoba átrendezésének biztosítása minél több – a gyermekek által is mozgatható – bútorral, eszközzel</p> <p><input type="checkbox"/> Félkész játékokkal a gyermeki fantázia szárnyalásának segítése</p> <p><input type="checkbox"/> A gyermek játékának továbblendítése új ötletekkel</p> <p><input type="checkbox"/> Mozgásos eszközök játékban történő felhasználásának elősegítése, támogatása</p>
<p><u>A játékelrakás, rendrakás rugalmas kezelése</u></p> <p>A játék színes, nyüzsgő, állandó, mozgó folyamat. Játéktéma váltáskor, játék lezárásakor mindig csak azt, és annyit teszünk a helyére, amennyi a következő tevékenység zavartalan megvalósításához szükséges.</p>	<p><input type="checkbox"/> A fix napirendi pontok mellett, a játékhoz szükséges idő figyelembe vétele</p> <p><input type="checkbox"/> Több napon át folytatható játék helyének biztosítása</p> <p><input type="checkbox"/> A játékidőben a játékszükségletnek megfelelő „rend” biztosítása</p> <p><input type="checkbox"/> A délelőtti játékidő végén a csoportszoba rendjének visszaállítása a gyermekekkel együtt</p>

A játékfajták figyelembe vétele korcsoportonként

A játékfajtákat a játék tartalmához, valamint a gyermek egyéni és életkori sajátosságaihoz rendeljük. Nevelési gyakorlatunkban valamennyi játékfajta jelen van: gyakorló – szerep – építő – konstruáló – báb- és dramatikus játék, barkácsolás, szabályjáték.

FOLYAMATISMERTETÉS, ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

	3-4-(5) ÉVES KORBAN	ÓVODAPED. FELADATAI	4)-5-6-7(8) ÉVES KORBAN	ÓVODAPED. FELADATAI
GYAKORLÓ JÁTÉK	<p><input type="checkbox"/> ismétléses cselekvések közben anyagok eszközök megismerése</p> <p><input type="checkbox"/> szöveg, dallam, mozgásismétlő játékok, ritmus játékok, egyszerű</p>	<p><input type="checkbox"/> a cselekvések ismétlésének bátorítása</p> <p><input type="checkbox"/> együttes játék során mintaadás az eszközök használatához</p> <p><input type="checkbox"/> hely, eszköz biztosítása a siker újra ismétléséhez</p>	<p><input type="checkbox"/> nem jellemző</p> <p><input type="checkbox"/> megjelenhet új játék tanulásánál pihenésnépe n</p> <p><input type="checkbox"/> új eszköz megismerése nél</p>	<p><input type="checkbox"/> részképessége k- ben enyhe lemaradást mutató gyermekek tudatos fejlesztése, feltételek biztosítása regresszió esetén „továbblendítés”</p>

	szabályjátékok megismerése			
SZEREPI JÁTÉK	<input type="checkbox"/> egyszerű szabálykövetések (egyénenként és csoportosan) <input type="checkbox"/> jellegzetes cselekvések, műveletek utánzása	<input type="checkbox"/> szerepjáték helyzetek szervezése <input type="checkbox"/> mintaadás a kapcsolatok, cselekvések kialakulásához (szereplőként) <input type="checkbox"/> tér együttes alakítása játéknak megfelelően	<input type="checkbox"/> játékszabályok elfogadása, betartása <input type="checkbox"/> a környezet jelenségeinek, eseményeinek beépítése önálló vagy csoportos játékhoz	<input type="checkbox"/> tudatos tervezéssel változatos közös élmények nyújtása <input type="checkbox"/> elakadás esetén ötletadás (eszköz, tér, élmény) <input type="checkbox"/> közös játék játszótársként a gyermekkel
BARKÁCSOLÁS	<input type="checkbox"/> közreműködés apró hibajavításban játék-kiegészítők készítésében óvónői irányítással	<input type="checkbox"/> tevékenységek eszközei, anyaga használatának kezelésének modellálása, érdeklődés felkeltése	<input type="checkbox"/> játékok egyszerű javítása <input type="checkbox"/> játékkészítésk <input type="checkbox"/> ajándéktárgyak készítése	<input type="checkbox"/> változatos anyagok, szerszámok folyamatos biztosítása, hozzáférhetősége <input type="checkbox"/> felnőtt örömteli tevékenysége
DRAMATIZÁ- LÁS BÁBOZÁS	<input type="checkbox"/> bábmozgató kísérletek (ujjbáb, fakanálbáb, síkbáb) <input type="checkbox"/> hangutánzások	<input type="checkbox"/> felnőtt bábjátéka <input type="checkbox"/> aktuális mesékhez, szituációkhoz megfelelő kellékek biztosítása <input type="checkbox"/> segítség a szereplők kiválasztásában, párbeszédben <input type="checkbox"/> rendszeresen ismétlődő meseélményhez juttatás	<input type="checkbox"/> bábkészítések <input type="checkbox"/> önálló bábozások (mese, történet) bábválogatás <input type="checkbox"/> különböző érzelmi állapotok kifejezése hangleytéssel, hangszínnel és a beszéd gyorsaságával	<input type="checkbox"/> gyermek kézméretű bábok, paraván, kellékek biztosítása (élmény, mese) <input type="checkbox"/> anyagok, félkész eszközök folyamatos biztosítása <input type="checkbox"/> szükség esetén segítség a díszletek elkészítésében, térrendezésben
ÉPÍTŐ, KONSTRUÁLÓ JÁTÉK	<input type="checkbox"/> összerakogató, összeszerelhető játékok egyéni elképzelés alapján	<input type="checkbox"/> összerakogató, összeszerelhető játékok egyéni elképzelés alapján	<input type="checkbox"/> összerakogatók, szerelések, egyszerű élethelyzetnek megfelelő tárgyak elkészítése	<input type="checkbox"/> előre elgondolt céllal végzett építés, konstruálás segítése

„Addig is míg nagy leszek”

			<input type="checkbox"/> játékelemek biztos kezelése, bonyolultabb alkotások létrehozása	<input type="checkbox"/> fejlődést segítő játékeszközök biztosítása, folyamatos bővítése
SZABÁLY-JÁTÉK	<input type="checkbox"/> egyszerű mozgásos szabályjátékok (testnevelési játékok, fogócska, ismert mozgások változatos formában) <input type="checkbox"/> értelmi képességet fejlesztő játékok (egyszerű puzzle, kockakirakó, képkirakó)	<input type="checkbox"/> játékban való részvétellel mintaadás <input type="checkbox"/> változatos mozgásos szabályjátékok megismertetése a gyerekekkel	<input type="checkbox"/> verbális, mozgásos és manipulatív játéktevékenység során önálló szabályra figyelés, megtartás és szabályok egymás közti betarttatása	<input type="checkbox"/> verbális, mozgásos és manipulatív játéktevékenység során önálló szabályra figyelés, megtartás és szabályok egymás közti betarttatása

A játék feltételeinek biztosítása

ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	
Léggör	<input type="checkbox"/> Minden érkező gyermekkel a személyes kontaktust teremtem <input type="checkbox"/> Személyes perceket biztosít minden gyermek részére <input type="checkbox"/> A gyermek szabadon döntheti el, (felnőtt irányítása nélkül) hogy mit szeretne játszani és kivel
Hely	<input type="checkbox"/> Aktuális játékhoz a hely biztosítása mobil bútorokkal, berendezési tárgyakkal <input type="checkbox"/> A csoportszoba berendezésénél figyelembe veszi az életkort, a csoport összetételét és az egyéni fejlettséget <input type="checkbox"/> Biztosítja az egyéni elvonulásra alkalmas területet, mozgásos játékoknál a nagy helyet <input type="checkbox"/> Lehetővé teszi a játszóhelyek több napon át tartó, kihasználását
Idő	<input type="checkbox"/> Szabad mozgást engedélyez (az előre meghatározott szabályok szerint) a kinti játszórész használatában <input type="checkbox"/> Figyelembe veszi a napirend kialakításánál a gyermek igényeit, élményeit. <input type="checkbox"/> Napirendben ismétlődő tevékenység tartalmakkal teremtem keretet a játékidő maximális kihasználására <input type="checkbox"/> Rugalmasan kezeli a napirendet <input type="checkbox"/> Biztosítja a játék – mozgás dominanciáját teremben, szabadban is <input type="checkbox"/> A gyermeki játékelképzeléseknek biztosítja a szükséges időt <input type="checkbox"/> Lehetőséget ad a több napon keresztül tartó játéktémák kijátszására

„Addig is míg nagy leszek”

Eszköz	<input type="checkbox"/> Biztosítja a játékfajtaéhoz kapcsolódó játékeszközöket életkor, egyéni fejlettség és a nemek szerinti összetétel figyelembevételével <input type="checkbox"/> Kialakítja a félkész játékeszközök állandó helyét és figyel ezek folyamatos pótlására <input type="checkbox"/> Biztosítja a mozgásos eszközök játékban történő bevonását, figyel ezen eszközök cseréjére
Élmény	<input type="checkbox"/> Csoporton belüli tevékenységek köré tudatosan épít be élményszerűen megélt lehetőségeket <input type="checkbox"/> A család bevonásával történő közös óvodai programok szervezése <input type="checkbox"/> A gyermekből kiinduló, és az óvónő által nyújtott élmények, tapasztalatok, kijátszását biztosítja <input type="checkbox"/> Séták és kirándulások szervezése

A gyermek beszédfejlődésének segítése

A játékot kísérő érzelmekkel igyekszünk kiváltani a gyermek közlési vágyát, fokozni beszédkedvét.

Az együttjátszást kísérő párbeszédet a szabad játék és a kezdeményezett játék közben is kihasználjuk. A beszédképesség fejlődését, fejlesztését differenciáltan, kommunikációs mintákkal segítjük játék közben. Személyes példamutatással mintát adunk anyanyelvi értékeink megismerésére, megbecsülésére. A bábjátékok adta lehetőségekkel a beszédkedvet is fokozzuk.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- Szívesen bekapcsolódik a közös játékokba és vannak önálló, kezdeményező megnyilvánulásai.
- A játékban önálló, kreatív ötleteket alkalmaz.
- Játékában aktívan használja a csoport mozgásos eszközeit.
- Alkotásait egyéni ötletei alapján hozza létre.
- A játékában és a társas kapcsolataiban a normákat betartja.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségleteinek kielégítését.
- Érzelmi, akarati élete kiegyensúlyozott, képes uralkodni érzelmei, indulatai felett.

7.2. Verselés, mesélés

Cél:

Olyan gyermek nevelése, aki szívesen hallgat népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveket. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. Saját vers és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása legyen önkifejezésének egyik módja.

Feladat:

- A gyermeki önkifejezés alternatív lehetőségeinek biztosítása.
- Az irodalmi anyag igényes összeállítása, változatos irodalmi élmény nyújtása a gyermek szemléletmódjának, világképének és életkori sajátosságainak figyelembevételével. A magyarság történelmét feldolgozó mondavilág meséi (Pl. A csodaszarvas, Mátyás király meséi)
- A mesehallgatáshoz meghitt állapot megteremtése.
- A mindennapos meséléssel, mondókázással, verseléssel a kisgyermek mentálhigiénés fejlődésének segítése.
- Az óvónői attitűddel a csodák és átváltozások belső megélése, ráébresztés a megismerési törekvésekre.
- Az érzéseit, gondolatait az emberi belső világ érzelmi viszonyait, viselkedésformáit a bábozás és dramatizálás eszközeivel közvetíti a gyermekek felé.
- Nyelvi képességek fejlesztése, szókincs bővítése, csoportos beszélgetés, kulturált, udvarias beszédformák gyakorlása.

A versanyagot többségében a népi mondókák köréből, és a legismertebb klasszikus és kortársköltőink gyermeki szemlélethez igazodó, játékos, ritmikus, zenei hatású verseiből állítjuk össze.

A 3-7éves gyermek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népköltészet, népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeit használva állítjuk össze.

A mesék többszöri megismétlésével (heti mese) segítjük a gyermeket az élmények újra átélésében.

Lehetőséget biztosítunk a gyermeknek, az önálló próbálkozásra, az önkifejezésre és az önmegvalósításra.

Változatos irodalmi élmények nyújtásával az óvodapedagógus jól átgondolt kérdéseivel elősegítjük a gyermek összefüggő beszédének, kifejezőképességének fejlesztését

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- Igényli, várja, kéri, szívesen hallgatja a mesét, verset.*
- Önállóan mond rövidebb-hosszabb verset, rigmust.*
- Képes önállóan, többnyire szövegűen előadni rövideb-hosszabb mesét, történetet és azt mozgással megjeleníteni, kifejezni.*
- A népmese sajátos fordulatai beépülnek passzív szókincsébe.*
- Gazdag szókinccsel, életkorának megfelelő nyelvi kifejezőképességgel rendelkezik.*
- Kialakul beszédfigyelme, udvarias beszédformákat használ.*
- A metakommunikatív jelzéseket használja, a környezetében élő személyekkel jól kommunikál.*
- Kialakul könyv szeretete.*

7.3. *Ének, zene, énekes játék, gyermektánc*

Cél:

Olyan gyermek nevelése, aki az élményt nyújtó közös zenei tevékenységek során felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

Feladat:

- Életkorának és az egyéni képességeknek megfelelő igényes zenei anyag összeállítása.
- A gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakítása az énekes népi játékokkal, gyermektáncsal, és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotásokkal.
- (Zenei képességek fejlesztése az énekes népi játékokkal, és igényes kortárs művészeti alkotásokkal.)
- A népdalok éneklésével, hallgatásával, a gyermek-, néptáncok és népi játékok megismertetésével a hagyományok továbbélését segítjük.
- A gyermeket utánzásra serkentő felnőtt mintaadása.
- Minden napi éneklésre, mondókázásra inspiráló környezet teremtése.
- Olyan zenehallgatási anyag összeállítása, amely elősegíti a gyermek zenei ízlésének és zenei anyanyelvének megalapozását és nemzetiségi, etnikai hovatartozását.

A fejlődés várható kimenete óvodáskor végén

- Önálló éneklésre képes.*
- Énekes játékot kezdeményez.*
- Felismeri és megnevezi 3-4 hangszer hangját és zörejangokat.*
- Felismeri, és változatos módon alkalmazza az egyenletes lüktetést és a ritmust.*
- Az egyenletes lüktetést kifejezi játékos mozdulatokkal, tapssal, ritmushangszerekkel.*
- Ismeri és alkalmazza a zenei fogalom párokat.*
- Ismeri és alkalmazza az egyszerű táncmozdulatokat, változatos térformákat.*
- Képes éneket, hangszeres előadást figyelmesen hallgatni.*

7.4. *Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka*

Cél:

Olyan gyermek nevelése, aki fogékony a szép iránt, kialakul elemi esztétikai alkotóképessége, képi gondolkodása, alkotó próbálkozásait örömmel kíséri. A nap bármely szakaszában rendelkezésére álló eszközöket kreatívan használja.

Feladat:

- Élmények biztosításával a gyermeki alkotó, alakító tevékenység feltételeinek megteremtése, a gyermeki alkotásokkal a belső képek gazdagítása.
- Az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai élményeinek befogadására rajzolással, festéssel, mintázással, kézimunkával és népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal

való személyiség fejlesztés. (Nemzeti szimbólumok: Himnusz, Szent korona, Magyarország címere, nemzeti zászló)

- Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít, törekszik a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására, tehetségek bátorítására. (Tehetséggondozás, rajzpályázatok, Ovi galéria)
- A gyermek vizuális képességének differenciált fejlesztése, illetve a gyermeki kreativitás kibontakozásának megsegítése, támogatása.
- A gyermek megismertetése különböző anyagokkal, eszközök használatával, és az önkifejezés változatos technikáival.
- Az óvodapedagógus által utánozható tevékenységi minta nyújtása.
- Kommunikációval az alkotás örömeinek, sikerességének segítése.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- A mintázás, rajzolás, kézimunka és festés örömteli tevékenységet jelent a gyermek számára.*
- A vizuális technikákat ismeri, egyéni érésének megfelelően alkalmazza.*
- Ismeri és használja a különböző anyagokat és eszközöket síkban és térben.*
- Képes élményeit, elképzeléseit változatosan megjeleníteni.*
- Képi, plasztikai kifejező képességgel rendelkezik.*
- Képes a szép meglátására a természetben és a tárgyi környezetben egyaránt.*

7.5. Mozgás

Cél:

Olyan gyermek nevelése, aki szeret mozogni. Fejlett testi képességekkel, fizikai erőnléttel rendelkezik. A mozgás által fegyelmeztette, kitartóvá, edzetté válik.

Feladat:

- A mozgás feltételeinek megteremtése;
- A mozgáslehetőség biztosítása a szabad játék keretén belül;
- A mindennapi testmozgás (mindennapos frissítő mozgás) biztosítása;
- A mozgás fejlesztése a szervezett tevékenységen belül.
- Fejlesztjük a mozgásos játékokkal, tevékenységekkel, feladatokkal a gyermekek kondicionális képességeit, mint az erő-és állóképességét, a szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését, a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly megalapozását.
- Olyan komplex és kooperatív mozgásformák, mozgás lehetőségek szervezése, mely együtt hatva fejleszti az egész gyermeki személyiséget, - énkép, önkontroll, problémamegoldó képesség, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció.

A mozgás feltételeinek megteremtése

- Olyan helyszínt, alkalmat biztosítunk, ahol lehetősége van szabadon próbálgatni a különböző mozgásformákat.
- Csoportszobáinkban, vagy a hozzá tartozó mozgásos sarkokban a kialakított szabályrendszer szerint az eszközök folyamatosan a gyermek rendelkezésére állnak.
- Amennyiben az időjárás engedi, a mozgás feltételeit különböző helyszíneken is megteremtjük a szabad levegőn tartózkodás kihasználásával.
- A rendelkezésére álló eszközöket a kialakított szabályrendszer alapján a gyermek érdeklődésének, életkorának, fejlettségi szintjének megfelelően folyamatosan cseréljük, bővítjük.
- A szervezett mozgást heti egy alkalommal, a mindennapi testmozgást naponta valósítjuk meg.

A mozgáslehetőség biztosítása a szabad játék keretén belül

- A szabad játék keretén belül a mozgáslehetőség biztosításakor döntő mértékben a gyermeki szükséglet, az egyéni bánásmód és a differenciált fejlesztés elvét alkalmazzuk.
- A mozgásfejlesztő eszközök a szabad játék idejében folyamatosan a gyermek rendelkezésére állnak, ahol lehetősége van a képességeinek próbálgatására, a változatos mozgásformák gyakorlására. Ezzel támogatjuk/segítjük a már készség szinten használt mozgásokat, amit a gyermek kombináltan a játékba kapcsol be, és ez által új mozgásformákat talál ki.

A mindennapi testmozgás biztosítása

A mindennapi testmozgás, ha az időjárás megengedi minden esetben az udvaron, rossz idő esetén a tornateremben vagy a csoportszobában tartjuk.

A játékot és játékosságot itt is alapvető eszközként alkalmazzuk.

A mozgás fejlesztése a szervezett tevékenységen belül

Óvodánkban a heti egy alkalommal történő szervezett mozgásfejlesztés a játék, az atlétika, torna jellegű, illetve láb- és tartásjavító gyakorlatokból tevődik össze, melynek alapja dr. Tótszóllósné Varga Tünde Mozgásfejlesztés az óvodában című könyve és a MOZGÁSKOTTA módszerével és eszközkészletének használatával egészül ki.

Időtartamát rugalmasan, a gyermekcsoport fejlettségi szintjéhez igazítjuk.

KOROSZTÁLY	MEGJELENŐ TARTALOM	A CSOPORTBAN DOLGOZÓ FELNŐTTEK FELADATAI	
		SAJÁTOS FELADATOK	ÁLTALÁNOS FELADATOK
3-4 ÉVESEK	<p>Nagymozgások fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> járás <input type="checkbox"/> futás (különböző irányba, feladattal) <input type="checkbox"/> támaszgyakorlatok csúszás, kúszás, mászás (talajon, szereken) <input type="checkbox"/> ugrás (szökdelések, leugrások) <input type="checkbox"/> egyensúlygyakorlatok (talajon, szereken) <input type="checkbox"/> egyszerű talajtorna elemek (gurulás a test hossz tengelye körül) <input type="checkbox"/> kéziszer (babzsák, kendő, bot, labda, karika) <p>MOZGÁSKOTTA:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> szín és alak felismerése, alkalmazása 	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Mozgáskedv felkeltése. <input type="checkbox"/> Mozgás megszerettetése. <input type="checkbox"/> Folyamatos, aktív együttmozgás – utánzáson alapuló tanulás. <input type="checkbox"/> Mozgás és a szavak összekapcsolása. <input type="checkbox"/> Bátorság, kitartás ösztönzése. <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Mozgásos motiváció és eszközkészlet összekapcsolása 	<p><u>Óvónői feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> A gyermeki mozgásigény, fejlettség különbözőségének figyelembevétele. <input type="checkbox"/> Az egyéni képességeknek, tempónak megfelelő gyakorlás segítése. <input type="checkbox"/> Differenciálás, komplexitás biztosítása. <input type="checkbox"/> Esztétikus, célszerű öltözködés viselése. (póló, nadrág, tornacipő) <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> A felnőtt aktív részvételével az utánzáson alapuló mozgástanulás, mozgásgyakorlás valamint az együttes mozgás élményének megteremtése.
4-5 ÉVESEK	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> járás, futás akadályokon át <input type="checkbox"/> ugrások: sorozatugrások, fel - illetve leugrások, távolugrás <input type="checkbox"/> dobás, célba dobás <input type="checkbox"/> talajtorna elemeknél: guruló átfordulás előre, „csikórugdalózás” <input type="checkbox"/> egyszerű függés gyakorlatok <input type="checkbox"/> labdavezetés, pattogtatás <input type="checkbox"/> kézi szerek 	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> A mozgáskedv fenntartása. <input type="checkbox"/> A gyakorlatok bemutatása, elindítása, aktív mozgás. <input type="checkbox"/> Szebb, pontosabb mozgásgyakorlás igényének megteremtése. <input type="checkbox"/> Kitartás, egymás segítségének ösztönzése. 	<ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Odafigyelés a testtartási hibák megelőzésére. <input type="checkbox"/> A mozgás során folyamatos levegőcsere biztosítása. <p><u>Óvónői és dajka feladatai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Aktív részvétel a terem át- és visszarendezésében <input type="checkbox"/> Mozgásos eszközök biztonságának felügyelete (balesetmentesség).

„Addig is míg nagy leszek”

	<p>MOZGÁSKOTTA:</p> <p><input type="checkbox"/> terpesz, zár ugrások, forgás békaszimbólum bevezetése</p>	<p><input type="checkbox"/> A szimbólumokra adott kar- és láb válaszok rögzítése.</p>	<p><input type="checkbox"/> Segítségnyújtás az átöltözésnél</p>
<p>ÉVESEK 5-6-7(8)</p>	<p><input type="checkbox"/> futás tempóváltoztatással, belegyorsulással</p> <p><input type="checkbox"/> ugrás: szökdelések egy lábon, magasugrás, távolugrás, indiánszökdelés</p> <p><input type="checkbox"/> talajtorna elemek: guruló átfordulás hátra, tarkónállás, kézenállás, fejenállás előkészítése</p> <p><input type="checkbox"/> függésgyakorlatok: lajhárfüggés</p> <p><input type="checkbox"/> hosszabb, nehezebb kéziszer alkalmazása: szalag, zászló, Medicin labda</p> <p><input type="checkbox"/> labdavezetés, pattogtatás</p> <p><input type="checkbox"/> térbeli tájékozódás fejlesztése: mozgás közben különböző alaklátást, formaállandóságot fejlesztő gyakorlatok</p> <p>MOZGÁSKOTTA:</p> <p><input type="checkbox"/> időbeni mozgáskotta jegyek (manócska, bohóc) bevezetése.</p> <p><input type="checkbox"/> oldaliság megerősítése. (csuklópánt, forgás)</p> <p><input type="checkbox"/> ritmus megjelenítése</p>	<p><input type="checkbox"/> Mozgáskedv fenntartása.</p> <p><input type="checkbox"/> Kezdeményező készség, kudarctűrő képesség fejlesztése.</p> <p><input type="checkbox"/> Bizonyos vezényszavak használata (rajta, elég!).</p> <p><input type="checkbox"/> Zenei ütemhangsúly mozgásos megalapozása.</p> <p><input type="checkbox"/> Számlálási készség alakítása</p>	<p><u>Dajkai feladatok:</u></p> <p><input type="checkbox"/> A csoportszoba portalanítása mozgás előtt.</p> <p><input type="checkbox"/> Mozgásos eszközök tisztántartása.</p> <p><input type="checkbox"/> ”készenléti állapot” a mozgásos délelőtt során a folyósón való tartózkodás.</p> <p><input type="checkbox"/> A gyermek mosdóhasználata során segítségnyújtás</p> <p><input type="checkbox"/> Szükség szerint az eszközök helyretétele.</p>

A gyermek egészséges fejlődése, edzettsége érdekében a szervezett mozgást is minden esetben, ha az időjárás megengedi a szabadban, biztosítjuk. A rugalmasság elvét követve a gyermekcsoport figyelembe vételével – amikor lehetőség adódik – túrázunk, csúszkálunk, szánkózunk.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- A gyermek szeret mozogni, a mozgásos játékban kitartó.
- Ismeri a térbeli irányokat, jól tájékozódik a térben.
- Kitartása, feladattudata, önfegyelme korának megfelelő.
- Környezetében biztonságosan mozog.
- Mozgását irányítani és helyzetben tartani tudja, tempóját szabályozza.
- A nagymozgása, finommozgása, egyensúlyérzéke korának megfelelő.
- Mozgása összerendezett.
- Tud ütemtartással járni.
- A gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végzi.
- Betartja a szabályokat, tud alkalmazkodni.
- Szeret futni, képes 50-100 métert kocogni.
- Tud helyben labdát pattogatni, vezetni.
- Ismeri a Mozgáskotta eszközeit, és alkalmazni tudja azokat

7.6. Külső világ tevékeny megismerése

Cél:

Olyan gyermek nevelése, aki aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen szűkebb és tágabb természeti – ember – tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól és életkorának megfelelően eligazodik.

A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, megtanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

Feladat:

- A környezet tevékeny megismerésének biztosítása.
- A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, a közösséghez való tartozás élményét, a családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismertetése, megszerettetése, védelme.
- Képviselje és közvetítse a gyermekek felé a keresztény kulturális értékeket, a magyarság, a hazaszeretet a szülőföldről és a családdal való kötődés érzését hagyományaink ünnepeink tiszteletét.
- Elegendő alkalom, idő, hely, eszköz a spontán és szervezett tapasztalat,- és ismeretszerzésre, a fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartásformálás megalapozására.
- A környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak, szabályainak kialakítása.
- A gyermek önálló véleményalkotásának, döntési képességének fejlesztését segítő pedagógiai attitűd.
- A természet változásainak, sokszínű jelenségeinek megnevezésével a gyermek szókincsének, nyelvi kifejező készségének gazdagítása.
- Gondolataink pontos megfogalmazásával a környezetismereti, matematikai kifejezések passzív – majd egy részük aktív szókinccsé válását segítjük elő.
- Megismertetjük a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat, alakítjuk ítéliképességüket, tér-sík és mennyiség szemléletüket.

„Addig is míg nagy leszek”

- A külső világ tevékeny megismerését minden korosztály számára témától, helyszíntől, feladattól függően kötött vagy kötetlen, kis- és mikro csoportos foglalkoztatási formában, udvari megfigyelések, séták, kirándulások alkalmával szervezzük.

Óvodánkban nem különítjük el a játékot és a környezet megismerését, mert a gyermek a környezetéből szerzett ismereteit játékában felhasználja, átéli, folyamatosan gyakorolja, egyéb tevékenységekben is alkalmazza.

Lehetőségeinkhez mérten a tapasztalatszerzést természetes környezetben biztosítjuk a gyermek számára, ahol mindent megfoghat, kipróbálhat, gyűjtögethet kíváncsisága és tudásvágya kielégítésére.

A csoportszobában szervezett tevékenységek során együtt kísérletezünk, próbálkozunk a gyermekekkel, a felmerült problémahelyzetekre megoldásokat keresünk.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- Közvetlen és tágabb környezetében az elsajátított erkölcsi, viselkedési normák szerint cselekszik, betartja a szabályokat, képes önálló véleményalkotásra, döntésre.*
- Megkülönbözteti az évszakokat, ismeri jellemző jegeit, felfedezi benne a szépet, az értéket.*
- Képes a környezetében megfigyelt néhány elemi összefüggés felismerésére.*
- Ismeri környezete jellegzetes növényeit, állatait, azokat élőhelyeik szerint csoportosítani tudja.*
- Az állatok és növények gondozásáról ismeretei vannak, védi a természetet.*
- Tudja születési helyét, idejét, lakcímét, saját és családtagjai teljes nevét.*
- Ismeri óvodája nevét.*
- Ismeri az elemi közlekedési szabályokat és eszközöket.*
- A tárgyakat meg tudja számlálni legalább nyolcig, össze tudja hasonlítani, és csoportosítani tudja őket mennyiség, nagyság, forma, szín szerint, tud tájékozódni térben és síkban.*
- Érthetően beszél, a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza.*
- Környezettudatos magatartással rendelkezik.*

7.7. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

Olyan gyerekek nevelése, akik különböző élethelyzetekben önmagukért, társaikért, környezetük esztétikumának megőrzéséért, örömmel, önként és önállóan tevékenykednek.

Feladat:

- Munka jellegű feladatok széles választékának biztosítása.
- Valós élethelyzetek, játékos, tapasztalatszerző tevékenységek felajánlása.
- A munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság kialakítása.
- A megfelelő méretű eszközök, szerszámok biztosítása.

Óvodánkban a munka áthatja a gyermek egész napi tevékenységét.

A személyiségfejlesztés fontos eszköze az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, -értük, az alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet,- növény és állatgondozás. Lényegesnek tartjuk a játékban azon magatartási formák, tulajdonságok megalapozását, ami a felnőtt életben a munkához való viszonyát jelenti. A játékban és más tevékenységekben olyan munka jellegű feladatokat biztosítunk a gyermek számára, ami által felismeri az indíték és az esemény közötti összefüggéseket, a társaiért végzett tevékenységet. Mindennapjainkban olyan légkört alakítunk ki, melyben a gyermek önként látja el a felmerülő munka jellegű feladatokat és érzi, hogy arra szükség van. Életkortól függetlenül, megfelelő időt biztosítunk a munka jellegű tevékenységek elvégzésére, az egyéni tempó, egyéni képesség figyelembevételével, a tevékenység folyamatos értékelésével.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- Az önkiszolgáló tevékenységet önállóan végzi.*
- Figyel környezetére rendjére, saját ruháira, játékaira és azok rendezettségére.*
- Alkalmoszerű feladatokat szívesen vállal, azok elvégzésében önálló.*
- Segít társainak.*
- Naposi, felelősi munkát szívesen vállal, az ezzel kapcsolatos feladatokat önállóan, igényesen végzi.*
- Óvja a környezetét.*
- Kialakul kitaratása, önértékelése, felelősségérzete.*

7.8. Tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

A gyermeki kompetenciák fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése tudatos tervszerű pedagógiai tevékenységek biztosításával, a gyermek előzetes tapasztalataira, élményeire építve.

Feladat:

- Olyan környezet megteremtése, amely:
 - tanulást támogató,
 - élményközpontú, problémát magában hordozó,
 - alternatív megoldási lehetőségeket elfogadó,
 - sokféle tapasztalatszerzésre módot adó,
- A gyermek életkori sajátosságainak és egyéni fejlődési ütemének figyelembe vétele.
- Sok cselekvéssel, utánzással, gazdag tevékenységkínálattal a sokoldalú érzékelés és az önálló tapasztalatszerzés biztosítása.
- Építünk a gyermek önkéntelen figyelmére, cselekvő gondolkodására, alkotó képzetére, előzetes tapasztalataira, élményeire.

Óvodánkban a gyermek tanulásának a színtere a játék, amit egymástól – játék és tanulás – nem különítünk el. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását

„Addig is míg nagy leszek”

A fejlődést állandó folyamatnak tekintjük, ahol a nem szabunk merev időbeli határokat a játékban a tanulásnak.

Tanulást segítő keretek biztosítása:

- A gyermeki spontán kezdeményezések során nyíló lehetőségek kiaknázása.
- Óvodapedagógus által irányított megfigyelések, tapasztalatszerzések.
- Óvodapedagógus által szervezett tevékenységek.
- A gyermeki kérdésekre épülő ismeretszerzés.
- Játékos, cselekvéses tanulás
- Gyakorlati problémamegoldás
- A témaegységek projekt rendszerű feldolgozása.
- A témák komplex feldolgozása.

Egyéni, kis- és mikro csoportos foglalkoztatási forma alkalmazásával számos lehetőségünk nyílik az egyéni bánásmód és a differenciált fejlesztés megvalósítására a gyermek egyéni fejlődési ütemének figyelembe vételével (a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése, tehetséggondozás).

A tanulás feltételeinek megteremtése:

- Olyan légkör kialakítása, amelyben a gyermek természetesen, szorongás nélkül, játszva tanul.
- A szokások alakítása – mintaadással.
- A tapasztalatszerzés, felfedezések lehetőségének biztosítása a szabad játékban.
- A gyermek tudásvágyának kielégítése.
- A gyermek egyéni fejlettségéhez igazodó differenciált fejlesztés.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végén

- Képes a figyelem összpontosítására.*
- Gondolkodása problémamegoldó, kreatív.*
- Tisztában van az ok-okozati összefüggésekkel.*
- Feladattudata kialakult.*
- A feladatokat eredményesen elvégzi.*
- Feladatértése jó.*
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem.*
- Munkatempója, önállósága, önfegyelme korának megfelelő.*
- A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.*

7.9. Tehetséggondozás

Cél:

Speciális mozgás képességekkel rendelkező gyermekek megsegítése és fejlesztése.

Feladat:

- A fejlődés feltételeinek biztosítása;
- Szükségletek kielégítése;
- Tevékenységek biztosítása;
- A kreativitást gátló tényezők kiküszöbölése;
- A tehetség jeleit mutató gyermek másságának kezelése.

„ÖRÖKMOZGÓ” mozgásfejlesztő tehetségműhely

Helyzetkép:

Tagóvodai innováció:

Komplex személyiségfejlesztést biztosító játékos mozgásfejlesztés speciális metodikával és eszközrendszerrel 2007/2008 nevelési évtől.

A gyakorlati alkalmazás során szembeűnő:

- A gyermekek mozgáskoordinációjának, pszichofiziológiai képességeinek fejlődése;
- A mozgás kompetenciákra és az ezekhez kapcsolódó képességekre, készségekre gyakorolt fejlesztő hatása.

A fejlesztési feladatok szerint összeállított különböző nehézségű mozgásprogramok a szabályozó rendszerek, és a mozgató szervrendszer együttes fejlesztése valósul meg.

Tárgyi és személyi feltételek:

Óvodánk gazdag, változatos mozgásos eszközkészlettel rendelkezik. (Isd. Mozgás eszköztár)

Jövőképűnk:

Tehetséggondozó programunk által harmonikus, kiegyensúlyozott sikerorientált személyiség formálása.

8 A gyermekek fejlődésének nyomon követése, megfigyelések, mérések

Cél:

A gyermek képességeinek megismerése, ezáltal a pedagógiai ráhatások tudatos tervezése, egyéni-csoportos fejlesztése.

Feladat:

- Az eredmények rögzítése, elemzése;
- Fejlesztési tervek készítése

Intézményünkben az egyéni megfigyelések ütemezése a Szolnok Városi Óvodák Pedagógiai Programjában meghatározottak szerint történik.

9 Hagyományok, ünnepek

Fontos feladatunk a hagyományok ápolása, a szülőföld, a hazai táj, értékeink megőrzése, továbbadása. Figyelünk arra, hogy az ünnepek kiemelkedjenek az óvodai élet mindennapjaiból - külsőségeikben és belső tartalmukban egyaránt. A gyermek az ünnep előkészületeiben tevékenyen részt vesz. Az ünnepek érzelmi ráhangolásában, hangulatának átélésében, a csoportban dolgozó felnőttek biztosítják a derűs, vidám légkört (öltözet, mintaadó magatartás).

Óvodánk ünnepei, rendezvényei	
Őszköszöntő	Közös mulatság, játszóház a szülőkkel együtt.
Szívárvány napok	Szülők részére betekintés óvodánk életébe nyílt napok
Adventi előkészületek	Ünnepi készülődés: adventi naptár, koszorú készítése, Adventi játszóház a szülőkkel
Mikulás várás	Mikulás ház felállítása, kívánságok lerajzolása, beírása a „Mikuláskönyv”-be, meglepetések, bölcsődések, leendő óvodások meghívása.
Karácsonyi hangolódás	Szülők meghívása, közös éneklés, verselés, közös ünnepvárás,
Farsang	Farsangi játékok, népszokások, barkácsolások, farsangi jelmezbál, tréfás versek, énekek, mondókák.
Ovimondóka	Játékos versmondó verseny
Húsvét	Tojásdíszítés, ajándékkészítés, locsolóversek, mondókák, süteménykészítés, locsolkodás, játszóház a szülőkkel együtt.
Anyák napja	A gyermekek maguk által készített ajándékkal köszöntik édesanyjukat, nagymamájukat
Gyermekhét	Naponkénti változatos programok a szülők bevonásával.
Évbúcsúztató	Az iskolába menő gyermekek búcsúztatása Közös évbúcsúztató szervezése a családokkal (valamennyi korosztály).

„Addig is míg nagy leszek”

Névnap, születésnap	Az ünnepeelt gyermek felköszöntése, megajándékozása csoport szinten.
Zenés mulatság szülőknek	Vacsora, zene, tánc - közös mulatság a szülőkkel.
Mocorgó	Zenés, mozgásos sportdélután
Ovi-Olimpia – 5 próba	Versenyjátékok társóvodákkal

10 Dokumentáció

TERÜLET	FORMÁJA	ELKÉSZÍTÉSÉNEK HATÁRIDEJE
Tanügyigazgatás	Felvételi és mulasztási napló	A Szolnok Városi Óvodák Pedagógiai Programjában meghatározottak szerint
Gyermekcsoportról és gyermekekről szóló adatok	Csoportnapló, mely tartalmazza: <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Nyitólap <input type="checkbox"/> Gyermekcsoport adatai <input type="checkbox"/> Névsorok (alfabetikus névsor és jelek, születés szerint, születésnapok nyilvántartása) <input type="checkbox"/> Munkatársak közötti megbeszélés jegyzőkönyve <input type="checkbox"/> Heti rend <input type="checkbox"/> Napirend <input type="checkbox"/> Család-óvoda kapcsolattartás formái <input type="checkbox"/> Veszélyforrások <input type="checkbox"/> Szocializációs terv <input type="checkbox"/> Éves tevékenységi terv <input type="checkbox"/> Tervezés megvalósulása <input type="checkbox"/> Megfigyelő lapok <input type="checkbox"/> Fejlesztési tervek <input type="checkbox"/> Értékelő lapok <input type="checkbox"/> Ellenőrzés dokumentációi <input type="checkbox"/> Nevelőmunka értékelése Mérés-értékelés eredményei 	
A nevelési év általános és kiemelt feladatai	Éves munkaterv <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Erőforrásaink <input type="checkbox"/> Feladataink 	

	<input type="checkbox"/> Ellenőrzési terv <input type="checkbox"/> Munkarend	
--	---------------------------------------------------------------------------------	--

11. Óvodánk kapcsolatrendszere

11.1. Óvoda - család kapcsolata

IDŐPONT	EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI	DOKUMENTÁCIÓ
Szeptember, január, május, június	Szülői értekezlet	Emléktető, jelenléti ív 2 példányban (napló, óvodavezető) folyamatterv
Október, december, április	Játszóházak.	Éves munkaterv, csoportnapló, folyamatterv
Évente 2 nap	Nyílt napok. (Szivárvány napok)	Éves munkaterv, csoportnapló
Május	Anyák napja	Csoportnapló
Május	Gyermeknap.	Csoportnapló
Május	Év végi kirándulás	Csoportnapló
Augusztus utolsó két hete	Megelőző családlátogatás	Csoportnapló, anamnézis.
Szeptember 01-től	Szülős beszoktatás	Csoportnapló egyéni dosszié
Alkalmanként	Óvodai programokhoz kapcsolódó kiállítások	Csoportnapló
Évente két alkalommal	Fogadó óra	Csoportnapló egyéni dosszié
Évente egy alkalommal	Zenés mulatság szülőknek	Éves munkaterv
Évente egy alkalommal	Réteg szülői értekezlet	Éves munkaterv, emléktető, folyamatterv
Évente egy alkalommal	Szülői Fórum – külső szakember bevonásával	Emléktető, jelenléti ív, folyamatterv
Évente egy alkalommal	Szülők Szervezetének megbeszélései.	Éves munkaterv, emléktető a tagóvodavezetőnél

11.2. Az óvoda kapcsolata külső intézményekkel

INTÉZMÉNYI SZERVEZET	KAPCSOLATTARTÁS FORMÁJA	KAPCSOLATTARTÁS RENDSZERESSÉGE
Tagóvodák	- nyíltnapok, - továbbképzések, - munkaközösségek	alkalomszerűen
Polgármesteri Hivatal	vezetői megbeszélés dokumentum ellenőrzések <i>információ áramlás</i>	alkalomszerűen
Jász-Nagykun- Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet	- megbeszélések, - továbbképzések, - információáramlás	folyamatosan
Bölcsőde	- nyíltnapok, - bölcsődés gyerekek meghívása - mese előadás - szülői értekezletek, - információáramlás	igény szerint, alkalomszerűen
Iskolák	- nyíltnapok, - rendezvények, - tájékoztatók, - információáramlás	folyamatosan
Szolnoki Kistérségi többcélú társulása Humán Szolgáltató Központ Család- és Gyermekjóléti Központ	- tájékoztatók, - látogatások, - beszélgetések, - információáramlás	szükség szerint
Iskola-egészségügyi Szolgálat	- orvosi vizsgálatok, - védőnői vizsgálatok, - adminisztráció, - információáramlás	folyamatosan
Szolnok Városi Pedagógiai Szakszolgálat	- megbeszélések, - információáramlás	havonta